

LBRIS

We know
books

Christoph Elbern

UCIGAȘUL DIN PORT

Traducere:
Maria Tudosescu

NICULESCU fiction

Capitolul 1

Vreau să spun povestea de la început. A trecut acum, în sfârșit, suficient de mult timp de la evenimentele tulburătoare din vara anului 1904 pentru a le putea relata în detaliu. S-au scris și povestit multe despre fiecare incident în parte, dar întreaga poveste, în toată complexitatea ei, nu poate fi spusă decât de mine personal.

Această poveste, care a schimbat fundamental viața mea și a multor alora, este o poveste despre crimă și înșelăciune, despre dragoste și trădare, despre crize și evenimente mondiale. Ca toate poveștile bune, de altfel, atât cele fictive, cât și cele adevărate. Vă voi spune povestea așa cum am trăit-o eu, cu toate încercările și necazurile ei, și nu dintr-o perspectivă omniscientă. Doar așa pot explica de ce m-am comportat așa cum am făcut-o în diferitele etape ale poveștii. La urma urmei, întotdeauna suntem mai înțelepți când privim înapoi.

Dar a spune povestea de la început înseamnă, în primul rând, să știi exact care este acesta. A început oare această poveste când m-am mutat în casa unchiului meu, armatorul Wilhelm Knudsen, în Hamburg, într-o zi mohorâtă de joi din ianuarie 1904? Sau a început în martie, când a fost descoperită prima victimă dintr-o serie de crime înfiorătoare? În orice caz, legătura mea cu aceste evenimente a început într-o noapte

ploioasă de mai, când un cetățean respectabil al orașului a fost înjunghiat pe la spate pe o alee întunecată de lângă Reeperbahn, în fața unui bordel.

Cel mai bine ar fi să începem cu mine. Numele meu este Carl-Jakob Melcher. Astăzi, la doi ani de la acea vară memorabilă din 1904, am douăzeci și nouă de ani. Provin dintr-o familie de comercianți din Hamburg. Tatăl meu, despre care nu vreau să spun nimic negativ, nici chiar la zece ani de la moartea sa, s-a ocupat prea mult de invențiile sale și prea puțin de comerțul cu mirodenii, care era de fapt profesia sa. Astfel, după sinuciderea sa timpurie, mi-a lăsat o grămadă de brevete obscure care nu au putut fi vândute și o sumă de datorii care depășea imaginația mea de elev de liceu. Mama mea cumpărată și grijulie, care provenea dintr-o familie de transportatori, adusese în familie o zestre deloc neglijabilă, pe care tatăl meu a risipit-o în câțiva ani. Mama a murit cu câțiva ani înaintea tatălui meu, în epidemia de holeră din Hamburg. Cu siguranță aș fi ajuns pe străzi sau marinar în comerțul cu salpetru dacă unchiul meu Wilhelm Knudsen, fratele mamei mele, nu ar fi avut grijă de mine după moartea tatălui meu. El mi-a dat mie, unui orfan de 19 ani, o familie și mi-a oferit posibilitatea să studiez. Îi voi fi recunoscător pentru asta pentru tot restul vieții mele, indiferent de orice alte acuzații care i se pot aduce.

Unchiul Wilhelm ar fi vrut să mă implic în afacerile lui, în transportul maritim. Nu aceeași încredere în ceea ce privește succesiunea o avea în fiul său, vărul meu Adolf, care era cu cinci ani mai mare decât mine. Fapt pe care, de altfel, nu îl ascundea. Dar nu-mi puteam imagina ceva mai plictisitor decât să planific tonele de registru brut, să elaborez rute și să concurez din biroul meu cu alți mari armatori pentru oceanele lumii. În plus, eram destul de ambițios să nu mă bag în

compania deja înființată a lui Knudsen, ci să îmi croiesc propriul destin.

Pentru o scurtă perioadă de timp, mi-am dorit să studiez ingineria, poate pentru a ajuta la reușita brevetelor tatălui meu. Dar apoi mătușa mea, Isolde Knudsen, soția armatorului, mi-a băgat în cap ideea de a face ceva care să fie cu adevărat în beneficiul umanității. M-a implorat să devin medic. Nu i-am împlinit însă dorința și m-am decis pentru știința încă tânără a bacteriologiei. Biata mea mamă – care nu împlinise nici măcar patruzeci de ani – murise de holeră în 1892 și, împreună cu ea, peste opt mii de alți cetățeni din Hamburg. Voiam să fac tot ce era posibil pentru a eradica holera și alte amenințări similare.

Așa că, începând din 1899, am început să studiez la Institutul de Igienă al Universității Regale din Greifswald sub conducerea lui Paul Uhlenhuth, care fusese numit între timp profesor. La acea vreme, medicul Bernhard Nocht înființase Institutul de Boli Tropicale din Hamburg, unde erau examinați agenții patogeni pe care soldații, marinarii și imigranții din întreaga lume îi aduceau pe minunatele noastre punți de debarcare. După terminarea studiilor, am găsit un post de asistent de cercetare acolo și am putut să mă întorc în orașul meu natal, Hamburg.

Dar destul despre mine. Să vorbim despre prima victimă a evenimentelor nefericite cu care am avut de-a face.

Capitolul 2

În dimineața zilei de 17 mai 1904, în jurul orei patru, înainte de răsăritul soarelui, Joana Gilberto, o prostituată de 35 de ani din Rio de Janeiro, și-a părăsit locul de muncă aflat pe o străduță întunecată de lângă Reeperbahn, pentru a se îndrepta spre garsoniera sărăcăcioasă din Gängeviertel, pe care o împărțea cu alte două fete, pentru a dormi acolo câteva ore. La câțiva metri de intrarea în bordel, Joana, ușor beată, s-a împiedicat de ceva întins pe jos. Când și-a revenit, a văzut chipul palid al unui bătrân, care o privea fix cu ochii reci și mari. Femeia nu a putut decât să țipe. A țipat atât de tare și de intens încât aproape a leșinat. Ferestrele și ușile caselor din jur s-au luminat și s-au deschis imediat, mulți locuitori au fugit de îndată în stradă pentru a vedea ce s-a întâmplat. Agentul de pază chemat la fața locului a reușit cu greu să blocheze aleea, astfel încât polițiștii, care au sosit o jumătate de oră mai târziu, să găsească cadavrul încă neatins.

Poliția a venit cu un landou cu doi cai, care era pus la dispoziție pentru astfel de misiuni. În spate se aflau inspectorul Arnold Manthey și asistentul criminalist Martin Bucher, un vechi prieten din școală. Îi datorez lui Martin numeroase detalii despre această poveste și multe altele, dar despre asta mai târziu. Nu vreau să vă distrag acum cu povestea sa de

viață, care l-a dus pe o cale ocolită de la studii teologice la birourile poliției din Hamburg. Martin a descris evenimentele din acea noapte în culori sumbre.

În timp ce polițiștii își făceau treaba, cerul de deasupra Reeperbahn se însenina încet, dar lumina zilei care se ivea nu pătrundea încă pe aleea îngustă. Scena era luminată însă de lumina din apartamentele din jur și de un reflector cu carbid pe care jandarmii îl aduseseră în grabă și îl instalaseră lângă cadavru. Cei doi criminaliști s-au strecurat prin mulțimea avidă de senzații. Mulți oameni erau deja îmbrăcați în hainele pe care urmau să le poarte pentru a lucra în port, la casele de marcat și în magazine sau pe șantierul din Speicherstadt. Alții erau doar în halate și papuci de casă. De cealaltă parte a zonei delimitate de jandarmi cu niște schele de lemn, se aflau niște prostituate de la bordel. Acestea nu consideraseră necesar să își acopere în niciun fel ținutele provocatoare. Atunci când era ceva de văzut, se putea renunța fără nicio problemă la etichetă și decență.

Mortul era întins pe spate, cu picioarele răsucite nefiresc. Ochii săi erau încă deschiși. Inspectorul Manthey, un bărbat serios, zvelt, în vârstă de 40 de ani, cu mustăți stufoase, i-a închis cu o mișcare de rutină. Fața bărbatului era palidă, iar pe obrazul stâng avea o linie subțire de sânge uscat. Pe fruntea lui era inscripționat un semn, pe care Manthey și Martin nu-l vedeau pentru prima dată. La fel ca o victimă din urmă cu două luni, făptașul gravase și pe fruntea acestui mort un semn. Două linii orizontale, două sau trei linii verticale.

Un doi sau un trei roman. Poate numărul Pi. Sau simbolul constelației Gemeni. Au existat multe speculații cu privire la acest simbol în cadrul departamentului de poliție atunci când

a apărut pentru prima dată. Situația avea să iasă din nou de sub control.

Inspectorul a vrut să afle de la omul de pază dacă mortul zăcea deja așa când a ajuns la fața locului. Acesta a răspuns afirmativ, spunând că nu îl atinsese nimeni.

Inspectorul s-a ghemuit în fața cadavrului și l-a privit de aproape. A deschis cu grijă vestonul mortului și a inspectat cămașa albă imaculată, făcută din cel mai fin damasc, apoi a clătinat din cap. I-a făcut un semn lui Martin să îl ajute să întoarcă cadavrul. Inspectorul l-a apucat de picioare și, dintr-o rotire, bărbatul, care cântărea vreo nouăzeci de kilograme, a fost întors. Acum se putea vedea exact ceea ce inspectorul căuta: la spate, poate la o palmă în stânga coloanei vertebrale, la nivelul inimii, exista o gaură mică, mai mult ca o tăietură în țesătura întunecată a hainei. Manthey și-a pus ușor degetul pe ea, ca și cum ar fi vrut să o închidă.

O rană de cuțit, a remarcat Martin Bucher, iar șeful său Manthey a adăugat că trebuie să fi fost un cuțit foarte lung și îngust, pe care criminalul l-a plasat cu precizie chirurgicală acolo unde ar fi putut străpunge inima și poate și plămâni, provocând leziuni fatale.

Apoi, prietenul meu Bucher a interogat câțiva vecini și trecători, dar niciunul nu văzuse sau auzise ceva. Nicio luptă, niciun strigăt de ajutor, niciun țipăt de durere. Doar țipătul prostituatei îngrozite Joana Gilberto, care era în cele din urmă singurul martor real.

Prostituata, care a spus că lucra în Hamburg de cinci ani, vorbea foarte prost germană. În meseria ei, limbile străine nu se numără printre competențele necesare. Un portughez a fost recrutat din mulțimea de spectatori – în Hamburg există întotdeauna un portughez peste tot – pentru a traduce

raportul prostituatei. Femeia, pe care prietenul meu Martin a descris-o ca fiind excepțional de grasă și vulgară, nu era sigură dacă îl cunoștea pe bărbatul mort, dar unul dintre trecători știa mai multe. Bărbatul fusese în bordel cu o oră sau două înainte și îl părăsise beat, dar foarte viu.

Identitatea sa nu a fost atât de ușor de stabilit, deoarece nu avea asupra sa acte sau alte obiecte de valoare. Polițiștii au ajuns la concluzia că fusese jefuit – la urma urmei, în bordel plătit. În plus, în cazul primei victime, totul indicase, de asemenea, un jaf.

Mortul era bine hrănit, avea o piele sănătoasă, în afară de semnele morții, și purta cele mai bune haine, făcute la comandă. Lipsea pălăria obligatorie. Un joben nu foarte înalt s-ar fi potrivit stilului său. Oare criminalul luase și pălăria? Dar întrebarea cea mai presantă pe care și-o punea inspectorul Manthey la primele ore ale dimineții pe acea alee era: ce căuta un om de talia lui într-un bordel obișnuit de pe St. Pauli? Nu existau oportunități mult mai rafinate pentru domnii care își permiteau? Nu știu prea multe despre asta, pentru că nu am apelat la serviciile prostituatelor decât de două sau trei ori în portul Greifswald, iar atunci simțisem mai degrabă dezgust decât plăcere.

Dar și prietenul meu Martin s-a gândit că nu putea exista decât un singur motiv care să-l împingă pe acel om într-o astfel de ticăloșie catastrofală: nu numai că era căsătorit, ceea ce era cu siguranță valabil pentru aproape toți clienții celei mai vechi meserii, dar era și o personalitate cunoscută în oraș. Nu voia să riște să fie văzut de colegii săi.

Fără prea mari așteptări, comisarul Manthey a cerut ca cele șapte femei care se aflau încă în bordel și în fața acestuia să fie duse la secția de poliție. Acestea au protestat vehement,

dar au fost nevoite să se conformeze. Nu era foarte probabil ca una dintre ele să fi comis crima. Era mult mai plauzibil însă ca una dintre prostituate să fi dat pontul unui prieten bandit că ar avea ceva de obținut de la acest client. Hoțul l-a așteptat apoi pe bărbat și a comis crima. Cu toate acestea, poliția din Hamburg știa din experiență că era neobișnuit ca un tâlhar să îșiucidă victima cu sânge rece pe la spate. Tâlharii obișnuiți își atacau victimele pe aleile întunecate sau le băteau. Și, doar atunci când lucrurile mergeau prost, victimele nu supraviețuiau. În plus, hoții obișnuiți nu își însemnau victimele în mod misterios.

O altă întrebare fără răspuns era: Unde era trăsura sau chiar automobilul bărbatului? Unde era șoferul sau vizitiul său? Un gentleman rafinat nu se îndreaptă spre casă pe jos în miez de noapte. Un interogatoriu al birjarilor din Spielbudenplatz, care a fost efectuat de către polițiști în orele următoare, nu a oferit nicio informație nouă. Unul dintre vizitii a declarat că ar fi văzut un bărbat cocoșat care traversa rapid Spielbudenplatz în direcția Elbei în momentul respectiv. Un altul a confirmat acest lucru, dar a spus că era un câine mare. Nu era de ajutor, fusese prea întuneric pentru observații folositoare.

Identitatea bărbatului mort a fost stabilită fără dificultate la autopsia efectuată la spitalul din port, la câteva ore după ce fusese găsit. Rezultatul a oferit de asemenea un răspuns și la întrebarea dacă victima era o personalitate cunoscută.

Dr. Gerold Trestow, medicul legist, a recunoscut imediat cadavrul negustorului Walter von Grimm. Fusese membru al parlamentului din Hamburg timp de câțiva ani și, de câteva ori, fusese luat în considerare și pentru funcția de senator. Von Grimm era văduv și trăia într-o casă frumoasă din Blankenese.

Cu ani în urmă, doctorul Trestow îl însoțise pe negustor ca medic de bord într-o călătorie la Shanghai. Pe drum, în portul Bangkok, îi tratase acestuia mușcătura unui păianjen exotic. Medicul legist a râs de inspectorul Manthey și de prietenul meu, Martin, pentru că nu îl recunoscuseră pe acest om important.

O observație a medicului legist a stârnit însă mai puțin amuzament și m-a implicat în cele din urmă și pe mine în poveste. La dezbrăcarea cadavrului, s-a văzut imediat că victima defecase înainte de a muri. Nu este neobișnuit ca sfinc-terul să cedeze în timpul morții. Medicul legist este obișnuit cu acest lucru, precum și cu mirosul îngrozitor care rezultă din asta. Ceea ce era îngrijorător era consistența scaunului – moale, aproape apoasă – și prezența unor fulgi albi abia vizibili cu ochiul liber în zeama de culoare maro deschis, întărită pe pantalonii negustorului. Fiecare specialist în medicină care a avut măcar un strop de experiență în Hamburg știa ce înseamnă asta.